

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Sf. Evangelia dela Matei 19. 16-26.

În vremea aceea s'a apropiat câtră Isus un tinăr zicând: „Învățătorule bune, ce bine voi face ca să am viața de veci?” Iară el a zis lui: „ce-mi zici bunu? Nimeni nu este bun, numai unul Dumnezeu. Iară de vrei să întri în viață, ține poruncile”. Zis'a lui: „cari?” Iară Isus i-a zis: „să nu ucizi, să nu curvești, să nu furi, să nu marturisești strâmb. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși”.

Zis a lui tinărul: „toate acestea le-am păzit din tinerețele mele. ce-mi mai lipsește încă?” Zis'a Isus lui „de vrei să fii săvârșit, mergi vinde

averea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino după după mine.”

Iară tinărul auzind cuvântul s'a întristat, pentru că avea avuție multă. Iară Isus a zis ucenicilor săi: „adevăr zic vouă, că cu a nevoie va intra bogatul într-o împărăție cerurilor. Și iarăși zic vouă: mai ușor trece funea corabiei prin urechea aculului, de cât bogatul să intre într-o împărăție lui Dumnezeu”. Iară ucenicii auzind, se mirau foarte, zicând: „cine dară se va putea mântui?” Iară Isus căutând a zis: „la oameni aceasta este cu neputință, însă la Dumnezeu toate sunt cu putință”.

Atributele lui Dumnezeu.

Dumnezeu e Ființă necesară. — Lumea nu era și Dumnezeu a creat-o și va dura până i-i va plăcea Lui; dacă noi nu am fi fost născuți, lumea ar fi tot aceea ce e și fără de noi. murind noi toate se vor continua cași acuma, cași în trecut. Suntem un lucru atât de mic, în mod particular, în raport cu o generațiune a oamenilor, în raport cu toate acela create, în raport cu istoria veacurilor! Și oamenii cei mai însemnați nu sunt decât atomi, din zi în zi șterși din memoria oamenilor: puțini i-și aduc aminte de ei! Dumnezeu însă e cauza existenței lumii și a tuturor creaturilor, cari fără de el n'ar exista. Dumnezeu e ființă

prin esența sa; esența sa e a exista (existința). El nu poate să nu fie! „Eu sunt cel ce sunt” — a zis El însuși lui Moise.

Dumnezeu e veșnic. Milioane de ani înainte ochilor lui Dumnezeu, ce sunt? Nimic; sunt mai puțini că ziua de ieri, care a trecut; „El e totdeauna același și anii lui nu se v'or sfârși” (Ps. 101. 28); înainte de a ieși la existență lumea, din veci El este; veșnicia... este posesiunea toată de odată a unei vieți fără început și fără sfârșit (Boețiu), este posesiunea fără întrerupere, totală a întregii vieți, a întregii activități. D-zeu totdeauna a fost și totdeauna va fi. D-zeu n'are nici trecut, nici viitor, D-zeu este; noi

nu ne putem forma un concept clar despre o existență fără de început și suntem siliți în urma mizeriei limbajului omenesc a ne exprima prin cuvinte nu tocmai potrivite și a zice despre Dumnezeu căel totdeauna a fost că este, că va fi totdeauna, cuvinte cari mai vârtos arată proprietăți de ale timpului și nu convîn Ființei veșnice, despre care e mai natural și propriu a zice: El este.

Dumnezeu e imutabil: El totdeauna a fost aceea ce actualminte e, totdeauna a cugetat și a voit aceea, ce actualminte cugetă și voiește în veci va cugeta și va voi aceea, ce cugetă și voiește actualminte; schimbări se întâmplă în jurul nostru când se împlinesc planurile sale veșnice, în lume, în timp, în loc și între împrejurări voite din partea Lui, fără ca să se întâmple în El ceva schimbare.

Dumnezeu e infinit de perfect: poșede toate perfecțiunile în chip infinit; a presupune hotare și D-zeu, ar fi a presupune o cauză care are putere mai mare de cât însuși Dumnezeu, ar fi a lipsi pe Dumnezeu de atributele sale, ar fi a-l distruge; a presupune că însuși Dumnezeu ar restringe și ar limita perfecțiunile sale, ar înșămna, că cel mai perfect principiu de existență e un principiu de imperfecțiune, căci sunt imperfecțiuni reale hotarele (limitele) unei perfecțiuni. Ființe de facultăți limitate cum suntem noi nu putem cuprinde cu cugetul întregiunea infinitului; și când zicem că Dumnezeu vede toate, și celea mai ascunse cugete, suntem nevoiți a ne folosi, de imagini omenești și a zice că înaintea ochiului lui nimic nu e ascuns; când zicem că El poate tot aceea ce voiește și din veșnicic, trebuie să ne cugetăm la un braț și la o mână care un află piedeci și greutăți niciodată, până când de asemenea știm că Dumnezeu e spirit curat, că e tot în tot locul, că nu are trup, că a avea trup e imperfecțiune și limitățiune, scrutători ai maiestății lui Dumnezeu, rămânem uimiți de gloria sa imenză.

Dumnezeu e atotputernic: — a., Adevăr descoperit: Sf. Scriptură pe toată pagina ne arată aceasta, — în mai mult de șaptezeci locuri Dumnezeu e numit Atotputernic, — în multe alte locuri acest atribut e exprimat, ori într'un chip, ori în altul; — b., Biserica în simboalele sale, în Constituțiunile dogmatice și în toate rugăciunile sale amintește Atotputernicia lui Dumnezeu și se roagă cu aceea credință cătră Dumnezeu că El toate

le poate face și da, câte voiește; — c., Insași mintea noastră ne arată, că atotputernicia aparține lui Dumnezeu în virtutea perfecțiunii ființei sale: „nu se poate crede în Dumnezeu decât atunci când se crede atotputernicia sa” (Tertullian).

Când un creștin are în inima sa credința vie în Dumnezeu, și își aduce aminte că Dumnezeu prin atotputernicia sa toate creaturile le guvernează și nimic nu scapă dinaintea ochilor săi, dinaintea puterii sale, inimei sale, oh! o singură frică are în viața sa acel creștin, frica de a vătăma pe Dumnezeu; toate celelalte îl impresionează foarte puțin. „Prietenilor mei nu vă temeți de cei ceucid trupul, și după aceea n'au mai mult ai face, Ci voiu arăta vouă de cine să vă temeți: temeți-vă de cel ce are putere după ucidere să-l arunce în gheenă: adevăr zic vouă, de acela să vă temeți”. (Luca, 12: 4—5.)

Dumineca a înlocuit Sabatul evreesc.

(Continuare)

Dar zic adventiștii: Sâmbăta a fost făcută *încă în paradis*, și nu se poate schimba. Răsp. La II. Moise c. 5. v. 2-3. „Iehova Dumnezeu închie cu noi legământ pe Horeb — zice Moise: Nu cu părinții noștri închie acest legământ, ci cu noi de aici, cari ne aflăm în viață.” Deci legământul e aducerea aminte a ieșirii din Egipt la serbarea Sâmbetei, si nu e făcut în acest senz în paradis. Deci Sâmbăta e o lege ceremonială.

S. Ap. Pavel la I. Cor. 15., 14. zice: „Iar dacă n'a înviat Hristos, zădarnica este propovăduirea noastră”. Deci dela Hristos nu legea ceremonială a ieșirii din Egipt ne interesează, ci învierea Domnului.

Deci dela înviere serbarea Duminecei, înlocuește ieșirea din Egipt.

Cumcă apostoli serbau Dumineca în loc de Sâmbăta după înviere, avem multe dovezi. Prima oară se arată că Hristos Dumineca (ziua întâiu a

săptămânii) a *inviat*. Ion 20. 1. „In ziua cea dintâi a săptămânii a venit Maria Magdalena . . . a văzut piatra răsturnată de pe mormânt.“

Să vedem ce au făcut Apostolii după înviere? *Dumineca s'au adunat* când s'a pogorât Spiritul Sfânt. Apoi vedem la Fapt 20. 7. „Iar în ziua cea dintâi a săptămânii, adunați fiind ucenicii să frângă pâinea“. Știm, că frângerea pâinii au fost cuminecarea și sf. liturgie. Apoi la I. Cor. 16. 2. „In ziua întâi a Săptămânii fiecare din voi să pue la voi ce se va îndura, ca nu dacă voi veni atunci să se facă strângerea“. Deci *Dumineca* strângeau ofertele și făceau liturgie. Și azi ajutor pentru săraci sau pentru biserică *Dumineca se strânge*. Apoi la Apoc. c. 1. cetim: „Fostam în Spirit în ziua Domnului“. Aici Sf. părinți tălmăcesc că e *Dumineca*.

Vedem cumcă în locul sâmbetei, *Dumineca vine ca ziua Domnului*. E și iust căci „*Dacă Hristos n'a inviat* (adică *Duminecă*): *înzădar e învățătura noastră*“, cum spune la I. Cor.

Pelerinajul al II-le la Roma.

După cum suntem informați al doilea pelerinaj este în deplină pregătire. Românii noștri, cari n'au putut lua parte la pelerinajul din luna Mai crt. doresc cu totdeadinsul, ca în acest an sfânt iubilar să se alăture pelerinilor, cari vor pleca în toamna aceasta la sfânta cetate. Terminul încă nu-i stabilit definitiv, dar se poate lua ca de sigur că plecarea va fi între zilele 15—20 Septembrie crt. Numărul pelerinilor se sporește din zi în zi așa, că se poate spera că grupul român și de asta dată va reprezenta un număr impozant de credincioși la sfânta cetate.

Ruga la sf. Mânăstire a Moiseiului, care va fi la sfânta Marie mică (Nașterea Preacuratei) se promite a fi foarte cercetată. Luând știre poporul că iubitul Arhiepiscop P. sf. *Iuliu* episcopul Gherlei încă va lua parte la aceasta sfântă rugă, să pregetește în cete mari a merge la acest locaș al Maicei Domnului, unde va găsi izvor de mângâiere la inima Maicei Preacurate, deșteptare și întărire în credință în cuvintele de învățătură ale bunului Arhipăstor.

Misiuni populare. Comitetul central al Reuniunii de misiuni din Gherla a luat măsuri, că pe zilele 12, 13 și 14 Septembrie să se țină misiuni pentru poporul nostru credincios din frunța comună a Borșei (jud. Maramureș). Acestea misiuni vor fi conduse de părintele profesor Dr. *Alexandru Czipl* cu conlucrarea onoratei preoșimi de pe valea Vișeuului. Dorim roduri bogate și multă mângâiere sufletească!

Brâul Preacuratei Verg. Marie s'a dus la Constantinopol de împăratul Arcadiu (395—408 d. Hr.) apoi S. Pulcheria — fata împăratului Arcadiu — l'a așezat într'un sicriu sigilat cu sigilul împărătesc în biserică cea nouă numită, Chalcopratiana, ceea ce înseamnă piața cea de aramă. Acolo s'a păstrat on. brâu fără a se atinge cineva de dânsul până în timpul împăratului Leone numit cel înțelept. Atunci fiind foarte morboasă soția împăratului, i s'a făcut o dumnezeiască vedere, că dacă se va pune pe dânsa brâul Preac. Verg. Marie se va vindeca. S'a rugat deci de împăratul, iar acela de episcopi și de preoți și mergând cu toții la biserică, a deschis sicriul, în care s'a păstrat on. brâu și s'a aflat acela întreg și ducându-se brâul la curtea împărătească s'a pus pe împărăteasa cea

morboasă și iată îndată s'a vindecat. Vezând aceasta minune cu toții s'au implut de bucurie și au premărit pe Hristos Dumnezeu și pe Preacurata Maica lui, și cântări de mulțumită cântând au dus on. brâu iarăși la biserică și l'au așezat în sicriul cel de aur, sigilindu-l cu sigilul împărătesc. Amintirea acestei minuni se serbează în ziua de 31 August.

Cu 1 Septemvrie se incepe perioada de timp — anul bisericesc — în care ni se reamintesc și ni se pun înaintea ochilor la cultul divin public momentele principale din viața Mântuitorului și a Bisericii, precum și misterii sfintei noastre religii. Se zice începutul „Indictului”. Cuvântul indict, e cuvânt latinesc, și se explica astfel: Romanii cei de mult în tot anul pe la 1 Septemvrie au indicat — austabilit — darea ce avea fiește care cetățean să plătească, poporul: acum se incepe anul nou a plățirii dării. Sfânta biserică noastră a rânduit începutul anului nou bisericesc de la 1 Septemvrie ca și noi să plătim tributul nostru lui Dumnezeu nu în aur și în argint, ci în fapte bune, în ascultarea și iubirea către Dumnezeu și către deapropoalele și să ne aducem

aminte de stinții lui Dumnezeu, cari cu viața lor sfântă au plătit tributul ziditorului lor. Mineul bazilian explică începutul anului bisericesc în 1-a Septemvrie de acolo, că în aceasta zi a intrat mai întâi Domnul Nostru Isus Hristos în biserică din Ierusalim între cărturarii evrei și dându-ise cartea lui Isaia profetul a deschis la locul unde este scris: „spiritul Domnului preste mine, pentru care m'a uns, bine a vesti săracilor, m'a trimis a vindeca pe cei zdrobiți la inimă, a vesti robilor libertate și orbilor vedere, a slobozi pe cei sfărmași întru ușurare, a vesti anul Domnului cel primit.” Apoi dând cartea servitorului și sezând a zis: „Azi s'a plinit scriptura aceasta în urechile voastre. Și s'au mirat popoarele de cuvintele dărilor, ce eșia din gura lui.”

Posta administrației. Părintele arhidiacon Stefan Anderco a binevoit să ne trimită în contul abonamentului suma de 100 Lei. O cvităm cu mulțumită.

Cătră restanțieri. Fiește carele dintre celitorii noștri știe dacă și-a achitat abonamentul ori ba, Restanțierilor de asta dată nu le trimitem particular provocare pentru plata restanță, ci i-i rugam pe aceasta cale cu toată onoarea și insistența să binevoiască a-si plăti costul datorit pentru organul nostru.

Calendar săptămânal.

30 August — 5 Septemvrie 1925.

- 30. Dumineca.** 12 d. Rusali (Ev. d. Matei c. 19, v. 16—26, inv. 1. gl. 3.)
Alexandru. Ioan. Pavel.
- 31. Luni.** Brăul Preacuratei Marie.
1. Marți. C. P. Simeon stâlp.
  2. Miercuri. M. Mamant.
  3. Joi. N. Antim cp.
  4. Vineri. M. Navila și Moisi pr.
  5. Sâmbătă Pr. Zaharia.